

Vsota 106.600,00 kron je torej znesek, ki ga je Kranjska hranilnica namenila, ne pa tudi izplačala KZUT. V odobritvah je govor o najvišjem možnem znesku. Iz pomanjkljivih podatkov o dejanskih izplačilih pa je možno razbrati le, da KZUT namenjenih sredstev ni v celoti uporabil. H gornji vsoti moramo prišteti vrednost prostorov, ki jih je Kranjska hranilnica dajala KZUT v brezplačno uporabo. V enem izmed tipkopisov historičata Kranjske hranilnice v ohranjenem poslovnem arhivu v ASRS, ki sem ga navedla v zvezi z razpustom KZUT, najdemo podatek, da je Kr. hranilnica nekdanje prostore KZUT dajala pozneje v najem kot stanovanja, »kar je povečalo

vrednost stavbe za nadaljnjih 4.200,00 kron letno.« Če ta sicer ohlapen podatek upoštevamo, tedaj se vsota, ki jo je Kranjska hranilnica namenila KZUT poveča za nadaljnjih 42.000,00 kron torej na ok. 1500.000,00 kron.

Zaradi večje preglednosti smo zneske iz prvih let prevedli v krone, viri jih namreč navajajo v goldinarjih. Prehod na zlato veljavo s krono kot računsko denarno enoto je bil uzakonjen 2. VIII. 1892. (1 goldinar je veljal 2 kroni). Kronska veljava pa je bila uvedena 1. I. 1900. Prim. Vlado Valenčič, Žitna trgovina na Kranjskem in ljubljanske žitne cene v Razprave I. razreda SA-ZU X/4 1977, str. 112.

IVAN SIMONIČ (1905 — 1979)

SLAVICA PAVLIČ

Ivan Simonič se je rodil 7. julija 1905 v kmečki družini na Vinjem vrhu pri Semiču. 8. novembra 1979 se je izteklo tiho in bogato življenje profesorja geografije in zgodovine.

Osnovno šolo je obiskoval od 1912 do 1918 v Semiču, četrti razred pa je dovršil v naslednjem šolskem letu v Novem mestu. Od leta 1919 do 1927 je bil dijak klasične gimnazije v Šentvidu nad Ljubljano, kjer je leta 1927 tudi maturiral. Jeseni istega leta se je vpisal na filozofsko fakulteto v Ljubljani in si je po prvem opravljenem izpitu iz geografije izbral

študijsko skupino geografijo, občo zgodovino in narodno zgodovino s sociologijo. Med študijem je odslužil tudi devetmesečni vojaški rok v Zagrebu in Sarajevu v letih 1932/33, diplomiral pa je leta 1934.

Med čakanjem na sprejem v prosvetno pedagoško službo je 16 mesecev delal v Etnografskem muzeju v Ljubljani, kjer je urejal knjižnico. Leta 1937 je dobil službo na gimnaziji v Kočevju in je bil najprej sprejet kot kontraktualni (pogodbeni) suplent, naslednje leto pa kot suplent. Na kočevski gimnaziji je poučeval do leta 1944 s šolskim letom 1944/45 je bil premeščen na gimnazijo v Novem mestu, 1945/46 v Celje, 1946/47 na nižjo gimnazijo v Ribnico, od 1947 v Logatec, od 1950 na klasično gimnazijo v Ljubljani, od 1955 do 1961 je bil kustos v Slovenskem šolskem muzeju in od jeseni 1961 na osnovni šoli v Kamniku, kjer je poučeval do upokojitve.

V znanstveno raziskovalno delo se je začel poglobljati na univerzi, in je kot visokošolec priobčil dva krajša poljudna članka v časopisih in sicer folklorni zapis »Belokranjski Miklavž« v Jutru 6. XII. 1929 in ob proslavi namišljene 600-letnice naselitve Kočevarjev članek Razvoj kočevskih naselij v Slovencu 3. VIII. 1930 Znanstvene razprave, članke, poročila in podobno je začel objavljati po končanem univerzitetnem študiju. Napisal je kritiko disertacije Edgarja Lehmana: Das Gottscheer Hochland. Grundlinien einer Landeskunde, Leipzig 1933, ki jo je skrajšal Svetozar Ilešič, v Geografskem vestniku 1934 str. 195—196. Med službovanjem v Etnografskem muzeju je objavil dokumentarni

znanstveni razpravi Migracije na Kočevskem v luči priimkov, *Etnolog* 1934 str. 107—138, in Kočevjarji v luči krajevnih in ledinskih imen. Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo 1935 str. 61—81 in 106—123. O razpravah Nika Zupaniča iz leta 1932 do 1935 je napisal štiri poročila, ki so izšla dva v I. letniku Jugoslovenskega istoriskega časopisa, Ljubljana, Zagreb, Beograd 1935 na str. 611—614 in dva v II. letniku 1936, str. 264—265 in 1937, str. 247—248. V II. letniku istega časopisa je na str. 451—452 priobčil tudi poročilo o arheološki najdbi Srečka Brodarja z naslovom Srečko Brodar, Nova paleolitska postaja v Njivicah pri Radečah. (Separatni odtis iz Glasnika Muzejskega društva za Slovenijo XVI, Ljubljana 1935.) Napisal je tudi dva nekrologa: Lojze Golobič in Henrik Tuma, ki sta izšla v *Etnologu* 1936 str. 124—127. Sodeloval je pri Krajevem leksikonu dravske banovine, (Lj. 1937) in je avtor geografije bivših okrajev Črnomelj in Novo mesto ter 11 občin okraja Krško. Po pogodbi s Ciril-Metodovo obrambno družbo je leta 1937 sestavil znanstveni razpravi Geografski pregled kočevskega jezikovno mešanega ozemlja, str. 7—43 in Zgodovina kočevskega ozemlja, str. 45—130 ter Literaturo, str. 368—382, ki so izšle v Kočevskem zborniku, (Lj. 1939). V listu Kočevski Slovenec 12. II. 1939 je prispeval polemichen članek Resnica jih slepi!, v listu Slovenec 29. VII. 1939 pa dopis Silna vročina v Beli krajini ter v Jutru 26. VIII. 1940 ponedeljske izdaje članek Bojanci in Preloka.

Težišče Simoničevega preučevanja sta bili Kočevska in Bela krajina; o njiju je objavil vrsto dokumentarno-znanstvenih razprav, člankov in ocen.

Po osvoboditvi je ponovno pričel s pisanjem in je podal najprej nekaj kratkih poročil Slovenski izseljenci in Prebivalstvo Slovenije od 1931 do 1948, v *Obzorniku* 1952, str. 252 do 255 in 267—268, povzetih po treh razpravah v Geografskem vestniku 1950 Slave Lipoglavšek-Rakovšek, Staneta Zrimca in Poldeta Oblaka. Pozneje je priobčil iz rokopisne geografske monografije o Beli krajini članek Prirodne lepote v Beli krajini (Planinski vestnik 1956, str. 241—246) ter Krajevna ledinska in rodbinska imena v Beli krajini (Dolenjski list 1956, št. 45, 46, 47 in 48). Večji tekst predstavlja poljudnoznanstveni razpravi Zemljepisna podoba kočevskega ozemlja od naselitve do leta 1941 (Kočevsko, Ljubljana 1956, str. 5—72) in Zgodovina kočevskega ozemlja od naselitve do 1941 (str. 73 do 128).

V času službovanja v Slovenskem šolskem muzeju od 1955 do 1961 je kot kustos dokumentacijske zbirke preučeval zgodovino

šolstva in pedagogike. Predvsem je dopolnjeval podatke za osnovne šole po arhivskih virih, ki so bili dostopni ali po šolah, župniščin, in arhivih Slovenije in tudi v literarnih virih ter s tem dopolnjeval kartoteko šolskih kronik. Pri preučevanju in raziskovanju je izdelke svojega strokovnega dela tudi objavljaj, zlasti ob šolskih jubilejih. V tem času so polnili strani Prosветnega delavca in tudi Dolenjskega lista, ki mu je ostal zvest sodelavec ves čas svojega delovanja, krajši informativno dokumentarni članki o šolskih jubilejih. V kroniki je objavil razpravo šolske kronike (1962).

Rubriki Pisma Našim razgledom (NR 1958, št. 9) je poslal polemichen prispevek o Zborniku zagrebške klasične gimnazije s prikazom zgodovine ljubljanske klasične gimnazije. Zgodovinsko pregledno sliko in oceno o osnovnošolskih kronikah je podal v razpravi Šolske kronike (Kronika 1962, št. 1, str. 47 do 50). Ostal je zvest sodelavec Kronike, kjer je objavljaj predvsem prispevke o gradovih, kakor Grad Turn pri Dragatušu, grad Poljane ob Kolpi, grad Krupa v Beli krajini, grad Kostel, Prispevki k zgodovini Špeharske doline. Ob proslavi 500-letnice Kočevja je v knjigi 500 let mesta Kočevja napisal Zgodovino mesta Kočevja in Kočevske občine str. 5—52 in Geografske značilnosti mesta Kočevja in ozemlja Kočevske občine, str. 53—72.

Zelo pomemben je tudi Simoničev delež pri Enciklopediji Jugoslavije, za katero je obdelal gesla Kočevje, Kočevsko, Metlika in Novo mesto.

Pomemben je zlasti delež, ki ga je Simonič prispeval v Krajevem leksikonu Slovenije, kjer je obdelal skoraj vsa krajevna gesla v kočevski in črnomaljski občini, z mnogimi pa je sodeloval tudi v metliški, ribniški, trebanjski, brežiški, krški, sevniški in zagorski občini. Sodeloval je pri drugi in tretji knjigi Krajevnega leksikona Slovenije in je zanj opisal 470 krajev.

V letu 1979 mu je Belokranjsko muzejsko društvo v Metliki izdalo knjižico Špeharska dolina in grad Poljane ob Kolpi, v kateri je podrobno prikazal demografsko in etnološko podobo nekaterih obkolpskih naselij. V zadnjem času je zavzeto preučeval zgodovino belokranjskih gradov pa mu je začeto delo pretrgala smrt.

Pri vsem svojem bogatem delu, tudi v času, ko je deloval kot zgodovinar in manj kot geograf, kar je najprej tudi bil, se je vedno vračal v svoje domače okolje, bil je in ostal je vedno zvest svoji Beli krajini. Med Belokranjci in vsemi tistimi, ki so ga poznali, bo profesor Simonič živel kot tih, skromen in prizadeven raziskovalec naše preteklosti.